

ДЖЕНДЪР ОТНОШЕНИЯТА СА НАЙ-КОНСЕРВАТИВНАТА ЧАСТ ОТ ТРАДИЦИОННАТА ЦИГАНСКА/ РОМСКА КУЛТУРА

При циганите, живеещи от столетия заедно с другите етноси в българските земи, най-дълго се запазват патриархалните отношения в семейството. В тях водещата роля е на бащината власт, отрежда се почетно място на старостта, символ на мъдрост и богат житейски опит, а в постоянния контакт между стари и млади става пълноценната социализация на подрастващите. Мъжката доминация има особено място в психологическия и историческия контекст на традиционното общество, а ролята на жената, ограничена в рамките на дома и семейството, е да го слуша и да му се подчинява.

В циганските/ ромските семейства патриархалните традиции и днес все още са твърде силни и всички осъзнават собствения си роля. Установеният ред регулира и обмена с външните за семейството фактори. Влияние за това оказва най-вече характерният им начин на живот, бит, традиционна култура. И въпреки че е силно въздействието на околните, съхраняват много от отличителните си черти. Част от тази специфика се превръща в стереотипи, наслагвани със столетия и запазени до днес. Социалните и домашните страни в живота на циганите/ ромите имат ясно изразен джендър аспект. В голяма степен заварените образци на половите роли, изградени в определени исторически условия, продължават да са валидни. Мъжът е водач, жената си знае мястото, семейството е най-важното.

Социалните отношения между половете, спецификата на мъжкото и женското поведение или джендър отношенията са тема, която през последните десетилетия е особено актуална. При формиране на представите за пола и изграждане на джендър идентификацията на личността важна роля, заедно с биологичните фактори, присъщи на всеки един индивид и социалните очаквания на обществото, заемат и полово-ролевите стереотипи (джендър стереотипите). Различията се дължат на дълбоко вкоренени системи от навици, обществени норми, начини на социализация, които действат от най-ранна възраст и здраво се обвързват с тип поведение, възгледи, нагласи, отношения, роли. Джендър ролите са социално определени. Това са мисиите, които обществото налага на мъжете и на жените в различните житейски